Vy, kteří dostanete tuto skromnou brožurku o dostihové dráze do rukou, vězte, že není ani její kronikou, ani přehledem všech událostí. Je jen malým ohlédnutím za třicetiletou historií něčeho, co přetrvalo neblahý osud ekonomického zázraku jménem Slušovice. On to ani žádný zázrak nebyl. Byl to jen výsledek tvrdé, poctivé a tvůrčí práce celého kolektivu, v té době však něčeho, co se běžným měřítkům vymykalo. A zdá se, že právě to se mu stalo osudným. Mnohé se podařilo, ale neslavný projev kdysi slavného absurdního dramatika, který zazněl z pražského balkonu a „objevil" jakési temné slušovické žilky, prý téměř všude prorůstající, dokázal odstartovat bezprecedentní hon na Slušovice a tím i přervat mnohé, co nemohlo být dovedeno do zdárného konce. Bývalý JZD agrokombinát se postupně rozpadl do mnoha malých firem, některé nově vzniklé subjekty zanikly, jiné se transformovaly, některé přetrvávají dodnes. Dostihová dráha však zůstala. Chudá, okleštěná, zdevastovaná a živořící, avšak zůstala. Nejen jako celek a funkční organizmus, ale jako symbolický pomník, stojící navzdory všem snahám na agrokombinát zapomenout a je jakýmsi hmatatelným a zřejmě i největším kusem toho, co ze slavného agrokombinátu zůstalo. Nezajímá nás politika, nezajímají nás úvahy, co by - kdyby. Zajímá nás ale třicet let existence dráhy, která má, navzdory těm, kteří už dnes skončili v propadlišti dějin nebo je tento zasloužený osud brzy čeká, před sebou budoucnost. Chceme se o ni zasloužit a zdá se, že to nebude marný boj. Dostihová dráha ve Slušovicích postupně ožívá a opět se dostává do povědomí odborníků i návštěvníků. Dostihy stále mají své příznivce a obdivovatele a především – mají ty, kteří neváhají dostihový provoz podporovat.

Chceme proto poděkovat těm, kteří se o vznik a existenci této jedinečné a nejkrásnější moravské dostihové dráhy zasloužili, těm, kteří při ní stáli v časech nejsložitějších a také těm, kteří věří v její budoucnost a snaží se pro ni něco prospěšného udělat a také to dělají. Soukromníky a jednotlivci počínaje, společenskými organizacemi, firmami, městem Slušovice, Zlínským krajem a Jockey Clubem ČR konče.

A přece jen vše se nepodařilo: shánět obrazové materiály, které se k dostihům a slušovické dráze váží, je mimořádné obtížné. Oslovili jsme všechny, o nichž jsme se domnívali, že tyto materiály mají, ale uspěli jen u některých. Ne že by nechtěli pomoci, ale neměli co nabídnout. A sehnat snímky z prvních let se nám nepodařilo vůbec. Navzdory pátrání v archivu na Klečůvce, kontaktu s bývalými zaměstnanci, trenéry i jezdci. Některé fotografie jsou z doby nedávné, avšak záměrně jsme již nezařadili snímky nejnovější. Ty jsou k nalezení na internetových stránkách závodiště, na stránkách současných fotografů a v odborných publikacích. Tam jsou dostihové veřejnosti volně a ve velkém množství přístupné. Řazení jednotlivých snímků není chronologické, identifikace osob, koní a určení doby vzniku nejsou vždy možné. Myslíme si, že to ale nic neubírá na jejich dokumentární hodnotě a je dokonce možné že je dokážete poznat sami. Také jsme se rozhodli zařadit do souboru i snímky, které se dostihového provozu zdánlivě netýkají. Ale jak známo – všechno souvisí se vším. Nebýt vynikajících a na svou dobu mimořádných technických a ekonomických výsledků, těžko si původně malé a neznámé JZD mohlo dovolit vlastnit dostihovou stáj, a nejen to, vybudovalo pro dostihové koně a jezdce také vynikající zázemí. A to na vysoké technické úrovni, jako ostatně vše, co tehdy ve Slušovicích vznikalo.

Závěrem děkujeme všem autorům a majitelům fotografií – paní Janě Filipské, Janě Čapákové, Martinu Šimlíkovi, Radku Vrajovi, Pavlu Sousedíkovi, Janu Demelemu i těm neznámým, díky kterým jsme mohli jejich fotografie a texty do tohoto sešitku zařadit.

DOSTIHY SLUŠOVICE, o.s.

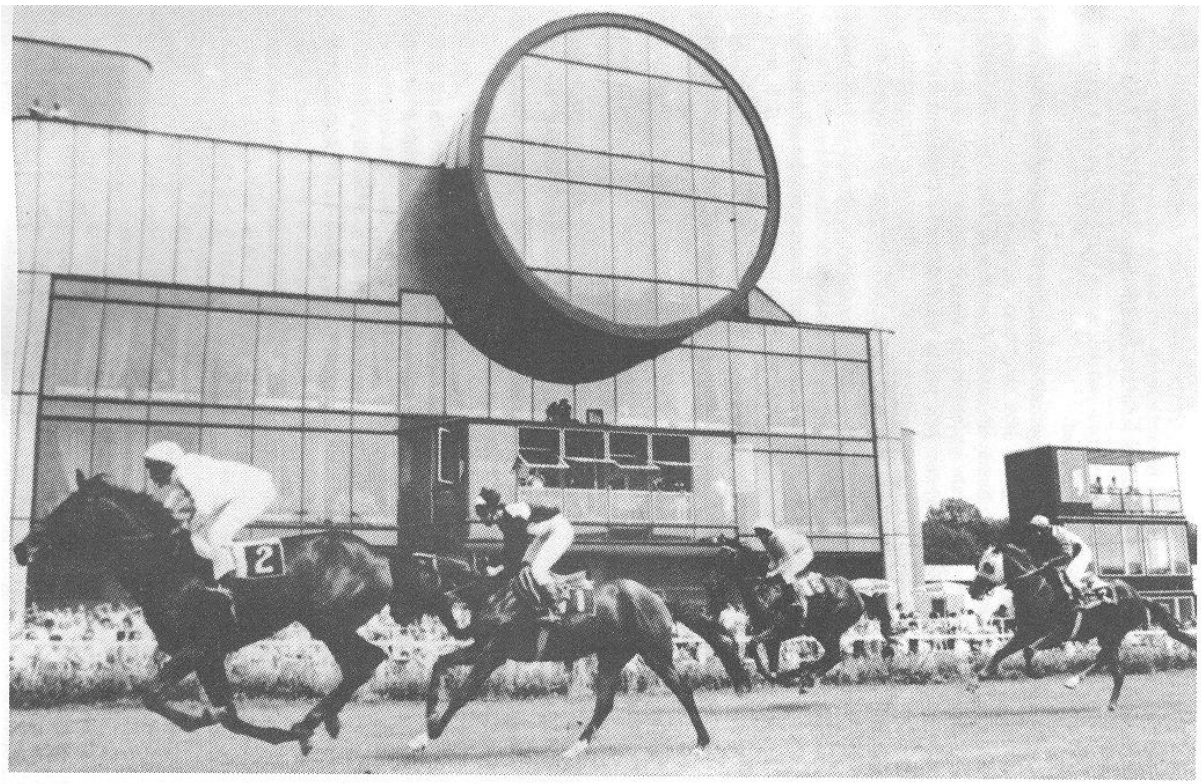

V cíli

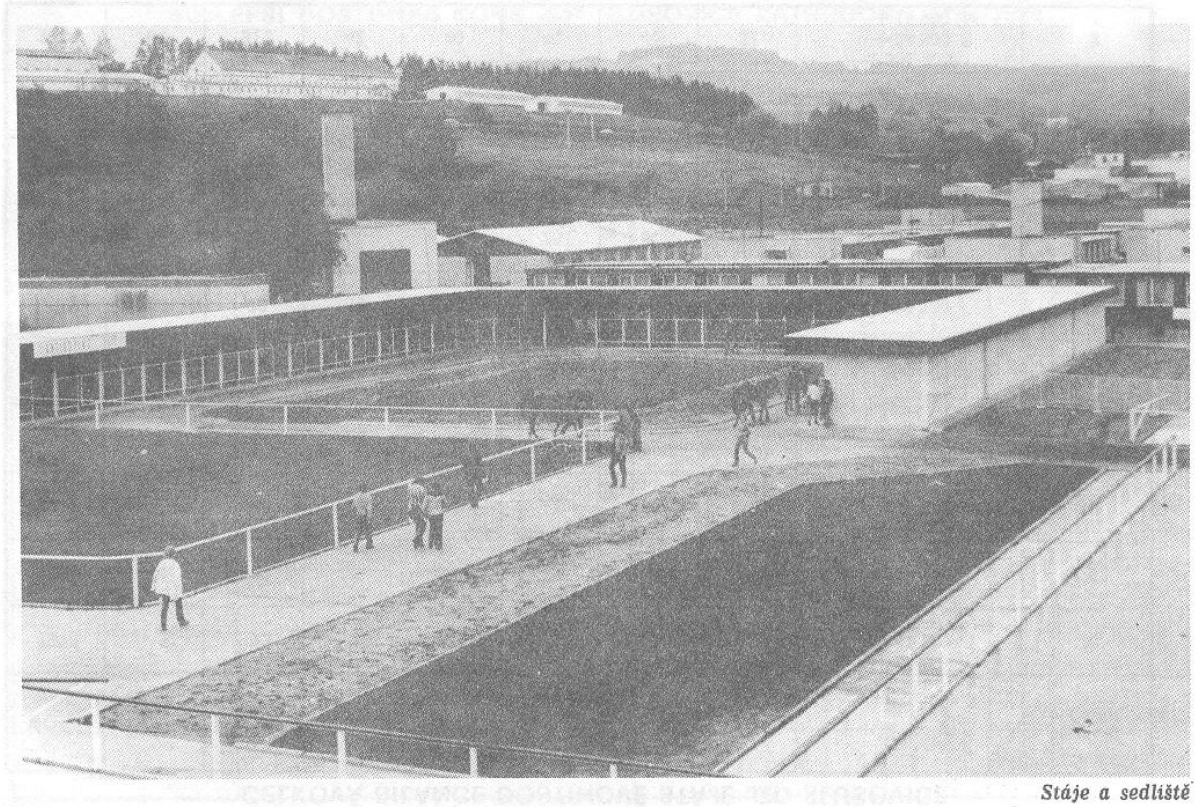

Stáje a sedliště

Žokej M. Melnicki a trenér mgr. P. Czarniecki

Člen předsednictva a tajemník ÚV KSČ Miloš Jakeš blahopřeje vítězům. Uprostřed trenér mistr sportu ing. V. Chaloupka.

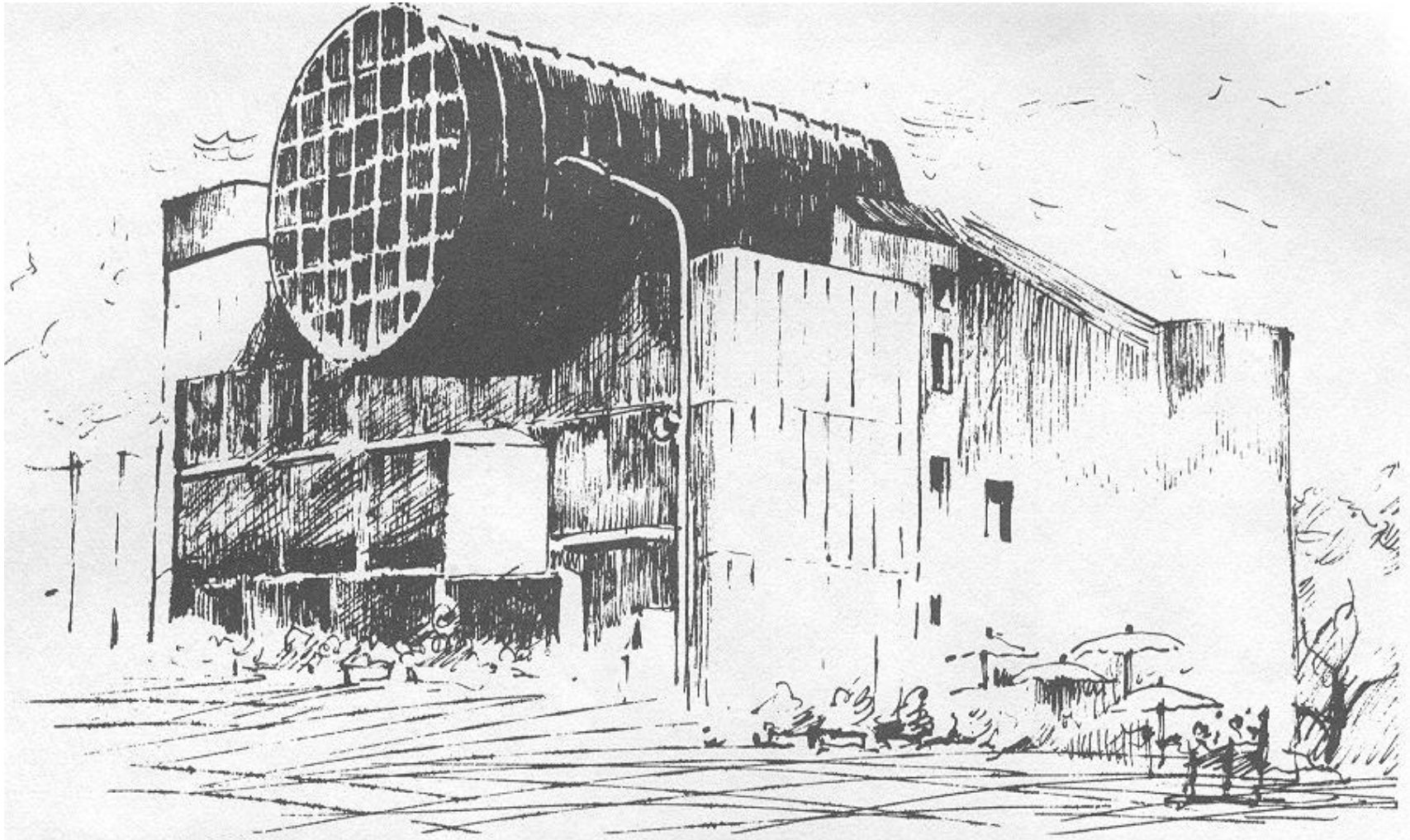

DERBY CENTRUM

dostihový areál restaurace

DOSTIHOVÁ JZD

NEJVĚTŠÍ Z VELKÝCH

Turf

Oficiální tréninková listina pro rok 1986 uváděla pod názvem JZD Agrokombinát Slušovice plných 80 jmen, a to stavělo tuto stáj na první místo v kategorii dostihových gigantů. Slušovice mají svůj vlastní chov anglického plnokrevníka, importované hřebce, kvalitní klisny, následovně i vysoký stav dostihových koní, z nichž řada byla zakoupena rovněž v zahraničí.

Dnes už nikoho nepřekvapí každonedělní výčet slušovických vítězství v Chuchli, Bratislavě nebo doma na vlastní dráze, je to samozřejmost. Ale vítězství v Čs. derby 1978, tedy před pouhými osmi lety, bylo senzací. Beller (Le Loup Garou—Berezina) koupený v Sovětském svazu tenkrát ohromil Chuchli tak, že ještě dlouho po skončení dostihu zůstala stát s ústy dokořán. Slušovice mezi turfmany prostě a jednoduše řečeno vrazily. A vyrazily svým soupeřům dech.

O zatím poslední velký úspěch slušovické dostihové stáje se postarala klisna Ostrea s jezdcem Štěpánkem, která triumfovala v Ceně zimní královny 1986. *(Foto M. Skála)*

Vypočítávat všechny úspěchy od dob Bellera nelze, to by muselo vyjít zvláštní číslo Zemědělských novin. Bílý dres s červenými švy na čapkách ve čtyřech barvách (červená, bílá, modrá a zelená) vyhrával doma i mezinárodně, vítězil v klasických dostizích tříletých i velkých zkouškách starších koní. Exceloval na rovině, proutí i ve steeplechase. Nosili ho na sobě polský šampión Melnicki, Angličan W. Lord i další Polák Kozlowski, stejně jako ho dnes obléká žokej Josef Dolejší.

V Liverpoolu letos na jaře ho měl na sobě také trenér této gigantické stáje, zasloužilý mistr sportu ing. Václav Chaloupka. Jméno Essex dnes zná vlastně každý. A díky Slušovicím zná kolébka dostihů Anglie zase nás. Slušovice neměly na vybranou už při svých dostihových začátcích jít jen jedinou cestou. V jejich případě je možno položit znaménko „rovná se“ mezi kvantitu a kvalitu. Vrcholnou kvalitu. (ka)

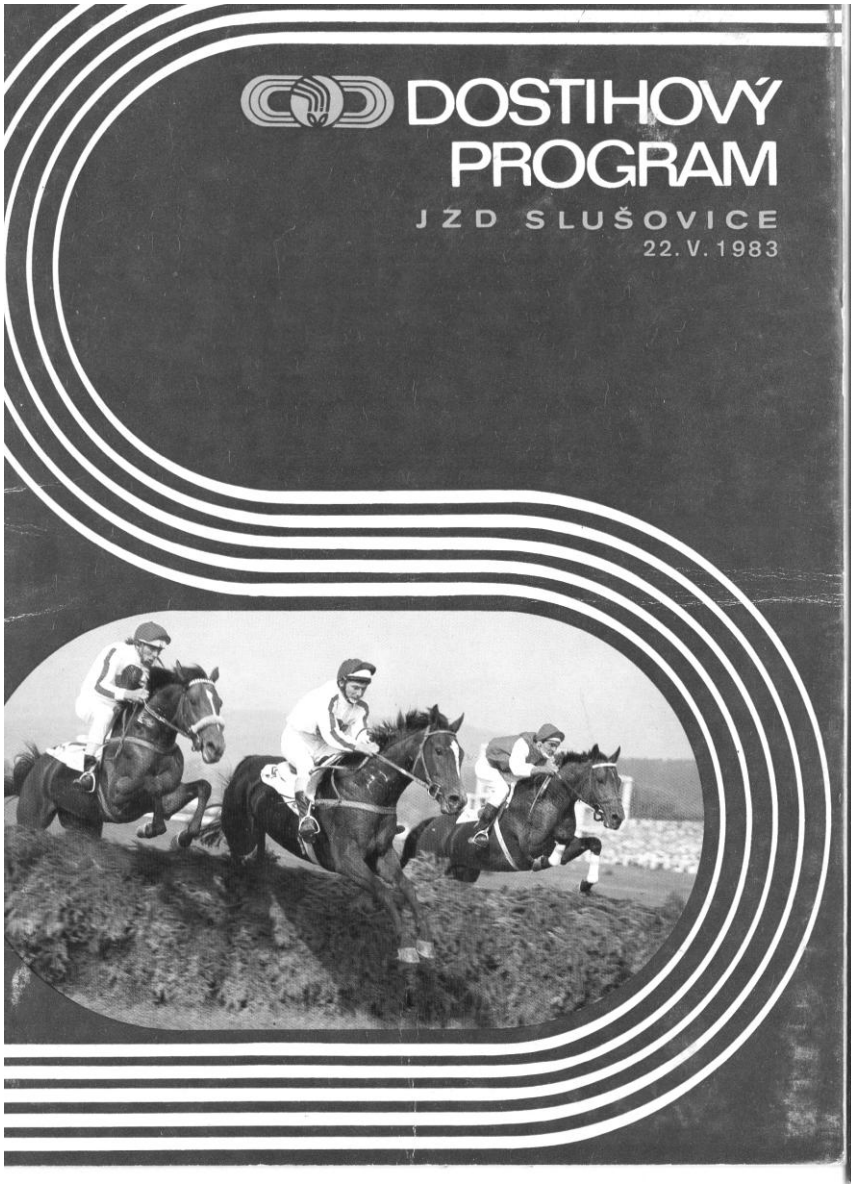

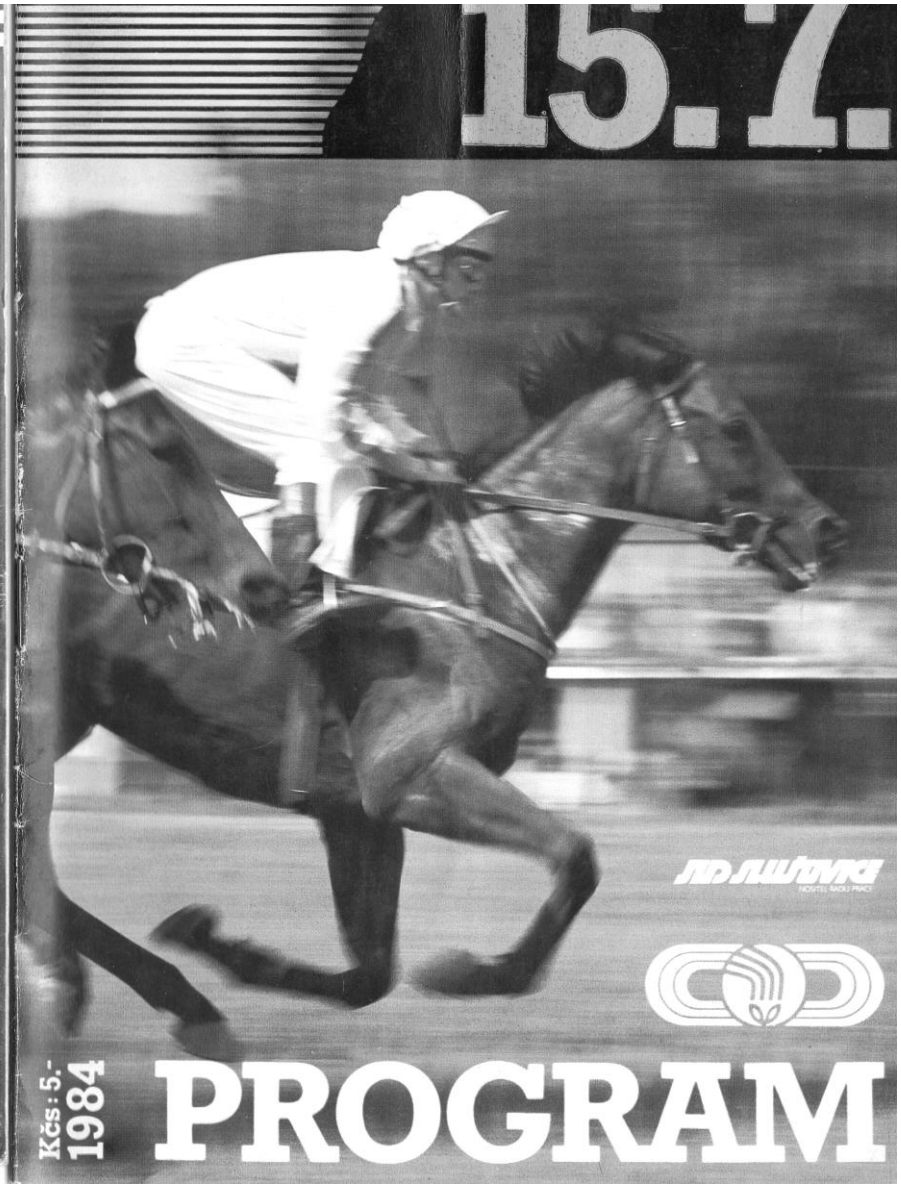

Obálky dostihových programů z roku 1983 a 1984

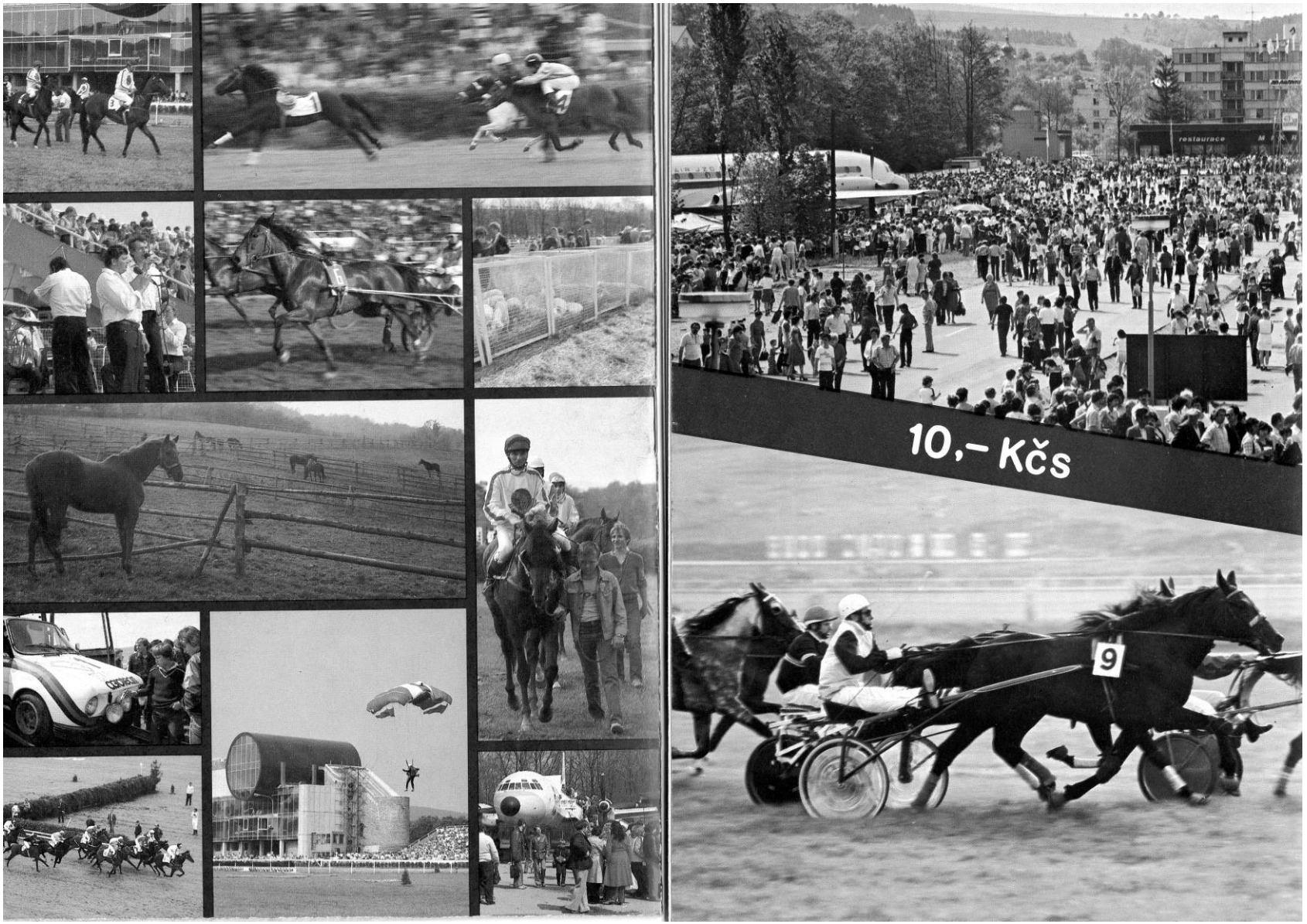

Zadní strany obálek programů ukazují doplňkový program a vysokou návštěvnost dostihů

V boji o Cenu agrofirmy Adaži zvítězily ženy. Tříletá hnědka Francie s jezdkyní Štoffovou po vzrušujícím souboji porazily muže zastoupené ryzákem Kyrosem pod sedlem žokeje Pekného, jak to vyjadřuje horní snímek. I třetí místo získaly zástupkyně ženského rodu — ryzka Vosa a její jezdkyně Ďurišová. Všechny vítězné jezdce, trenéra Hanáčka i náměstka předsedy agrofirmy Adaži Imanta Penelise vidíme i s čestnými cenami na stupni vítězů.

Oba snímky pořídil Marek Skála

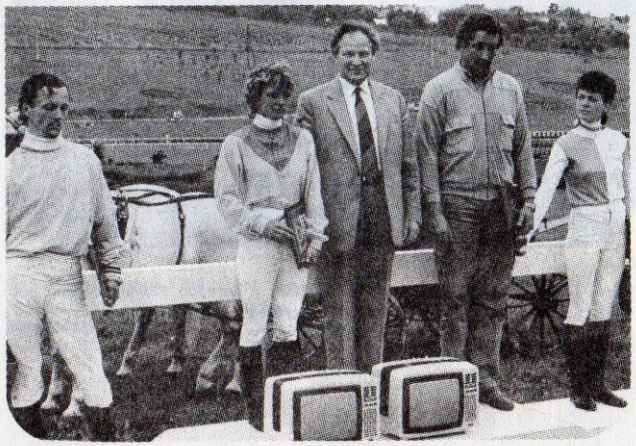

Stálými účastníky slušovických dostihů je i dvojice Eva Palyzová v roli trenérky a jezdec M. Fencl. V květnových dostizích stáli na nejvyšším stupni za vítězství hnědáka Samuela ze Státného majetku Sládkovičovo v dostihu o Cenu Maya. Domácí stáj se radovala ze dvou vítězství; na snímku vidíme vítězku Ceny Hexy Čírku pod žokejem Koubkem před ivanovickou Veradonou (žokej Hurt). Snímky pořídili M. Píšová a M. Skála.

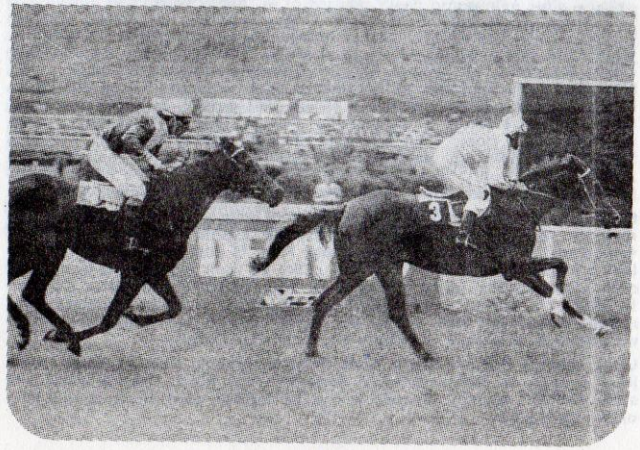

Program z 19.7.1987

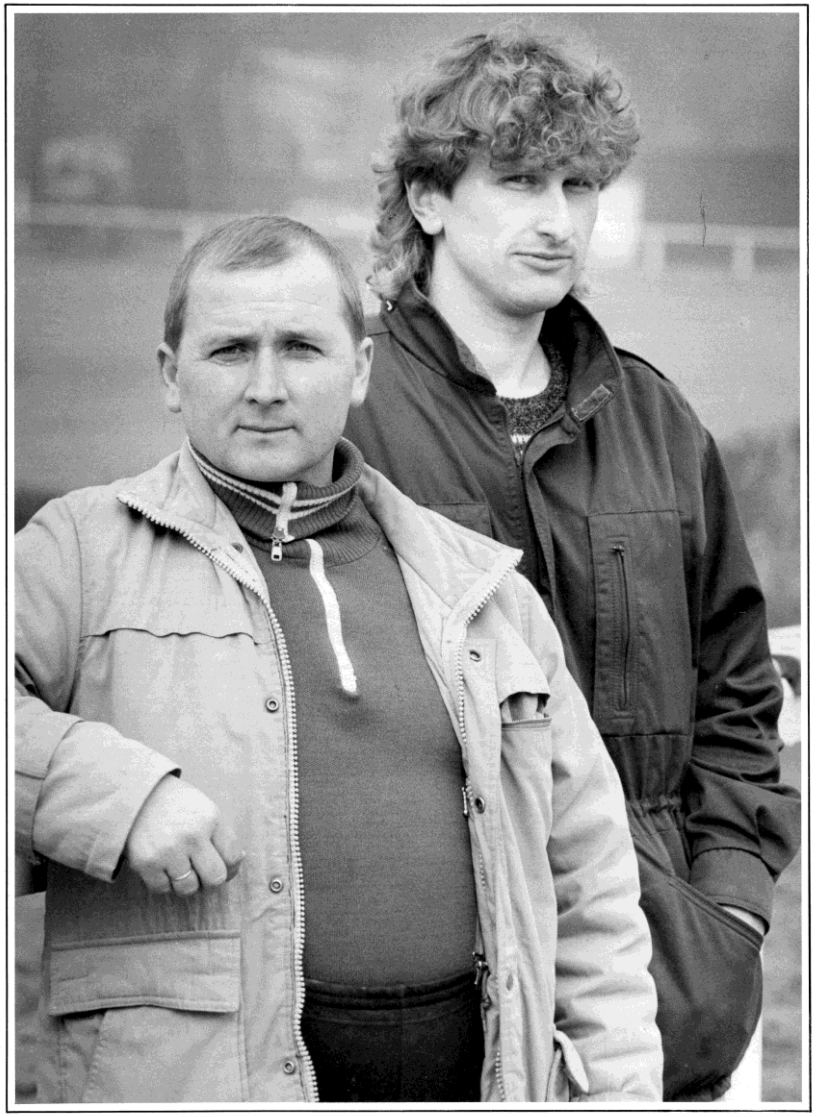

Trenér Pavel Sousedík s ruským kolegou Jurijem Vladimirovem

Jan Demele s trenérem Pavelm Sousedíkem

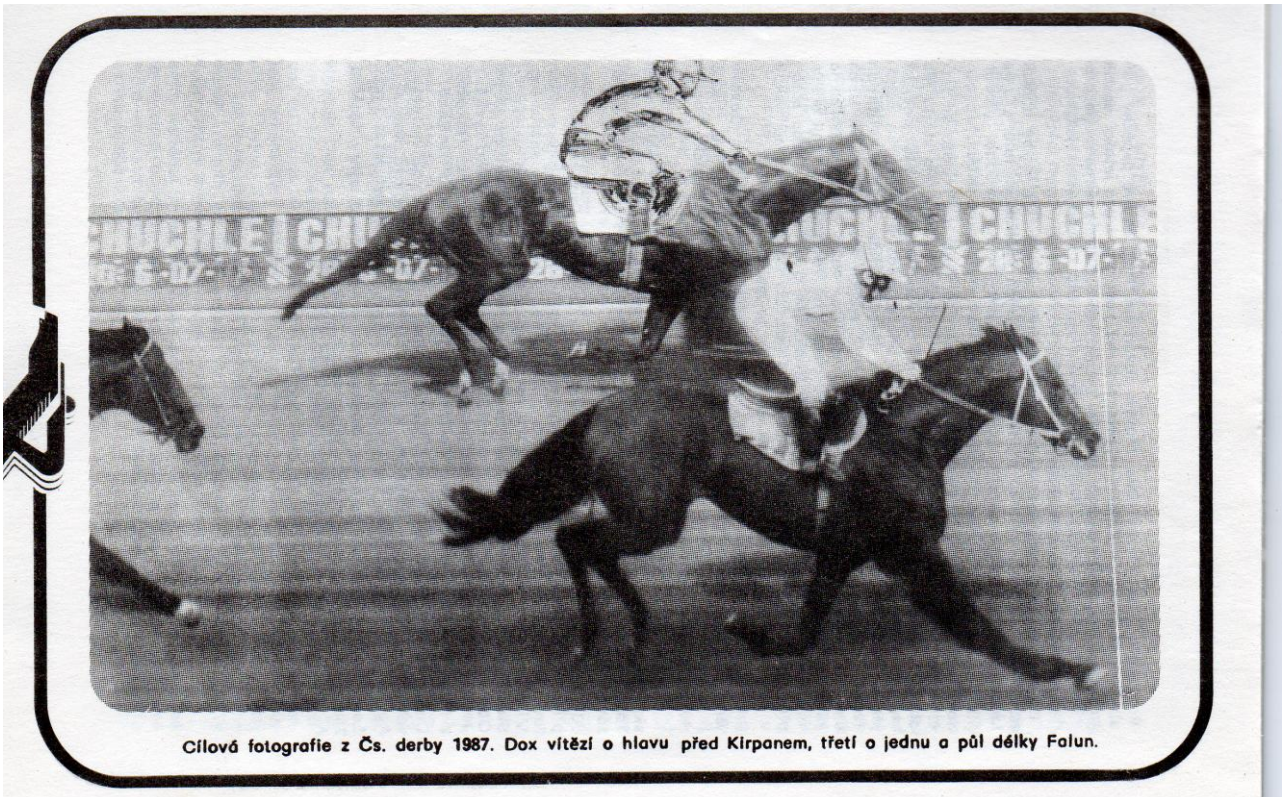

Cílová fotografie z Čs. derby 1987. Dox vítězí o hlavu před Kirpanem, třetí o jednu a půl délky Falun.

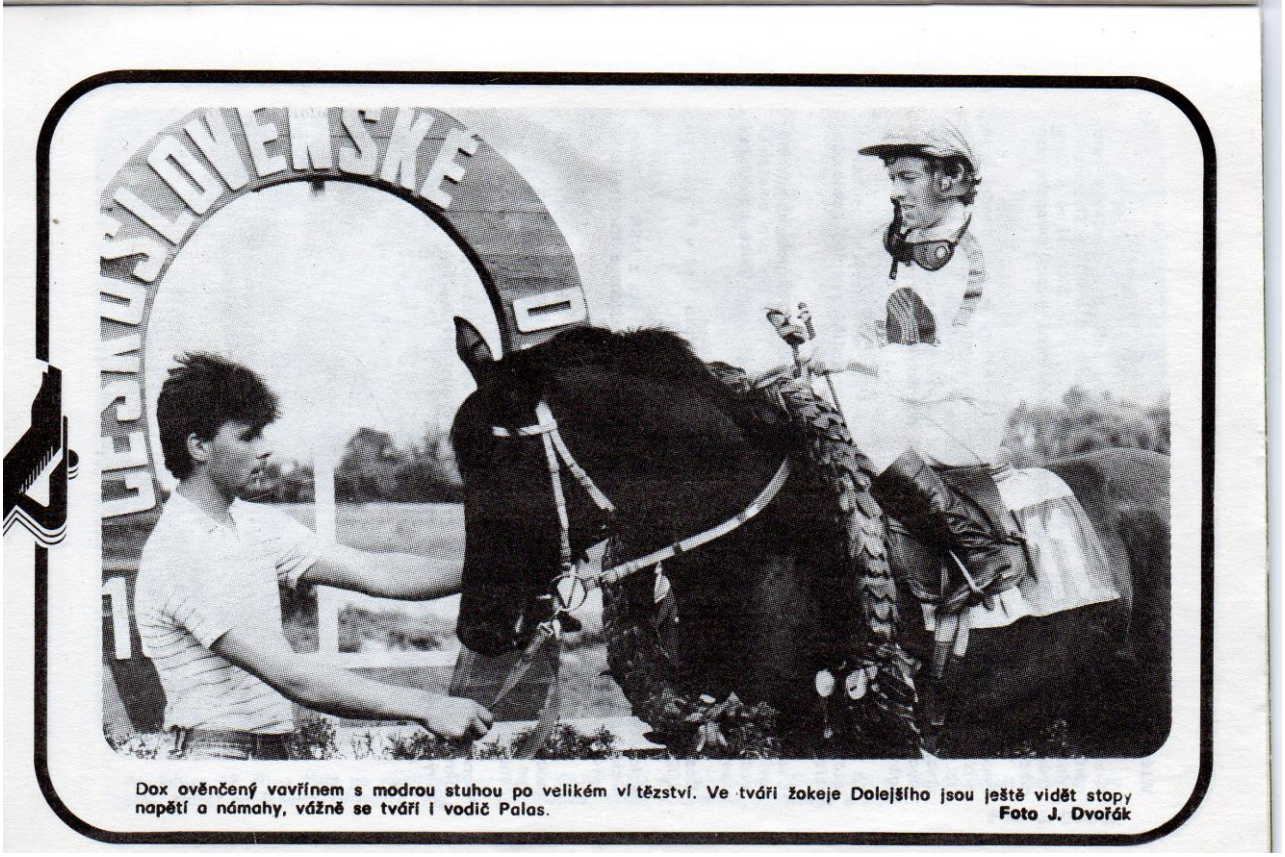

Dox ověnčený vavřínem s modrou stuhou po velikém vítězství. Ve tváři žokeje Dolejšího jsou ještě vidět stopy napětí a námahy, vážně se tváří i vodič Palas. Foto J. Dvořák

Cílové foto z vítězného Derby 1987 – Dox s žokejem „Pepíčkem“ Dolejším

Cílová věž je na tomto snímku ještě pod Sudem, v roce 2005 byla zbudována nová věž a cíl posunut o 30 metrů

Amatér Šara

Dostihy poníků – vpravo budoucí žokej Šafář

Historie dráhy

Výstavba dostihového areálu ve Slušovicích byla logickým vyústěním rozrůstající popularity dostihového sportu ve Slušovicích. Již v roce 1975 vznikla v JZD první dostihová stáj a měla tři koně, dva byli u trenéra Pindura v Kunovicích, jeden u Evy Palyzové v Lysé nad Labem. V roce 1976 angažovalo JZD trenéra Helda a svěřilo mu 4 koně, v roce 1977 již stáj měla 8 koní. Běhalo se na provizorní dráze ve Vizovicích, která však svými parametry nedosahovala optimálních parametrů dostihové dráhy. V roce 1978 již slušovická stáj registrovala 18 koní a jeden z nich – importovaný Beller s jezdcem Klučkou zvítězil překvapivě v Československém derby. V roce 1980 měla stáj 20 koní. Později byl angažován jako trenér Ing. Václav Chaloupka a počet koní vzrostl až na 48.

O stavbě dostihového areálu bylo rozhodnuto v roce 1980, vizovická dráha přestala vyhovovat jak velikostí, tak i parametry. Na podzim roku 1980 zahájeny přípravné práce pro vybudování dráhy přímo ve Slušovicích. Hlavním iniciátorem výstavby byl bratr předsedy družstva Ing. Františka Čuby Josef Čuba. A už v neděli 23. srpna 1981 režisér z nedalekých zlínských filmových ateliérů národní umělec Karel Zeman slavnostně odstartoval první slušovický dostih.

Původní stavební záměr počítal s výstavbou dráhy před Slušovicemi (směrem od Zlína naproti silnice od Veselé), později byly zvoleny podmáčené a bonitně méněcenné pozemky přímo ve Slušovicích. Nepodařilo se však dodržet původní záměr – dráhu o délce 1800 metrů s tribunami a objekty pod obcí Březová. Nepodařilo se totiž vyjmout veškerou půdu ze zemědělského fondu a areál byl vybudován v dnešní podobě.

Slušovické dostihy se staly pověstným dostaveníčkem nejen příznivců dostihového sportu, ale byly spojeny také s nákupní příležitostí, protože šikovnou ekonomickou politikou tehdejšího vedení agrokombinátu bylo ve Slušovicích možno nabídnout návštěvníkům nedostatkové zboží a dostihy byly také doprovázeny rozmanitými pouťovými atrakcemi, výstavami techniky i hospodářských zvířat. Mnohatisícové návštěvy nebyly výjimkou a např. na Květnovou cenu v roce 1984 přišlo 43600 diváků. Areál však nežil jenom dostihovým sportem, bývali zde k vidění účastníci rallye Valašská zima a Barum rallye, konaly se zde i jiné sportovní a společenské události.

Několik údajů o dráze

Dráha má po obvodu 1480 metrů, má klopené oblouky (jediná dráha svého druhu v republice), šířka dráhy je 23 metrů, z toho 5 metrů vnějšího obvodu tvoří písková tréninková dráha. Původní podklad byl jílový, který byl pokryt pískem. Později byl navezen humus a zatravněn. Uvnitř travnatého oválu je 16 překážek – živých plotů. V ploše jsou také dvě jezírka, která shromažďují spodní vodu. Proto je dnes povrch dostatečně pevný, pružný a rychlý a odpovídá požadavkům dostihů. Uprostřed dráhy časem vzniklo devítijamkové golfové hřiště, které se stále těší přízni zájemců o tuto hru.

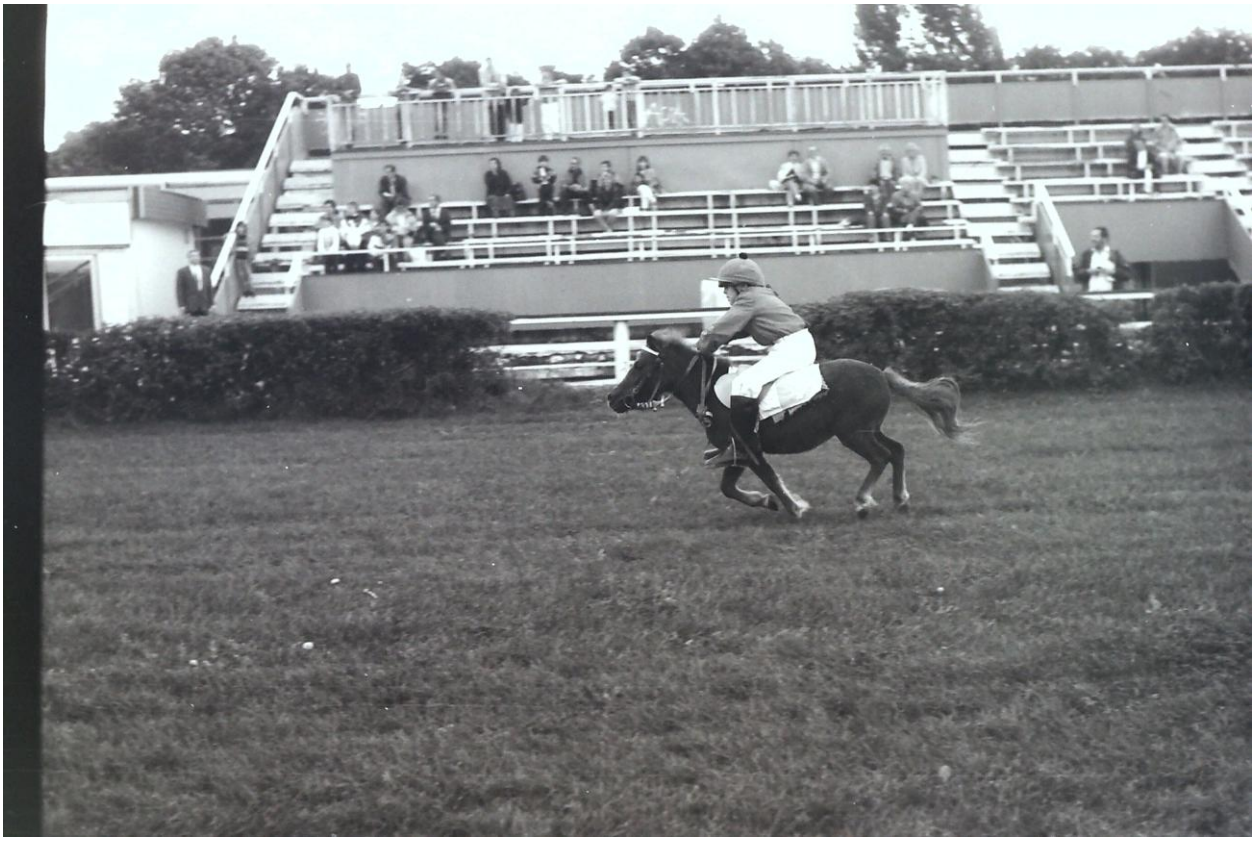

Dostih poníků

Vítězka dostihu Marie Zobalová, vlevo am. Tůma v dresu JZD Ratiboř, vpravo na 3. místě Marián Koutný

Na boxech startér Jiří Srnec, před autem stojící Jana Kubešová, v popředí zády stojící správce dráhy pan Elšík

Za bariérou byla umístěna plastika – dřevořezba valaškého výtvarníka Ilji Hartingera. Na koni pravděpodobně žokej Šafář st.

Opět cíl s plastikou Ilji Hartingera

Průběh cílem v dostihu poníků

Z boxu č. 2 budoucí vítěž Derby 2011 ž. Jan Rája

Start rovinového dostihu

Se startovním číslem 2 amatér Tůma

S č. 3 žokej Jan Havlíček, s č. 5 Vlastimil Pekný

Pohled od cíle na stanoviště rozhodčích – v pozadí žokej Jan Havlíček

Pád před nájezdem na překážku č.2

Průběh okolo cíle do dalšího okruhu – vedoucí Tomáš Váňa, za ním František Vávra

Pohled od cíle na zaplněnou tribunu

Opět oblíbené dostihy poníků – líheň nastupující generace

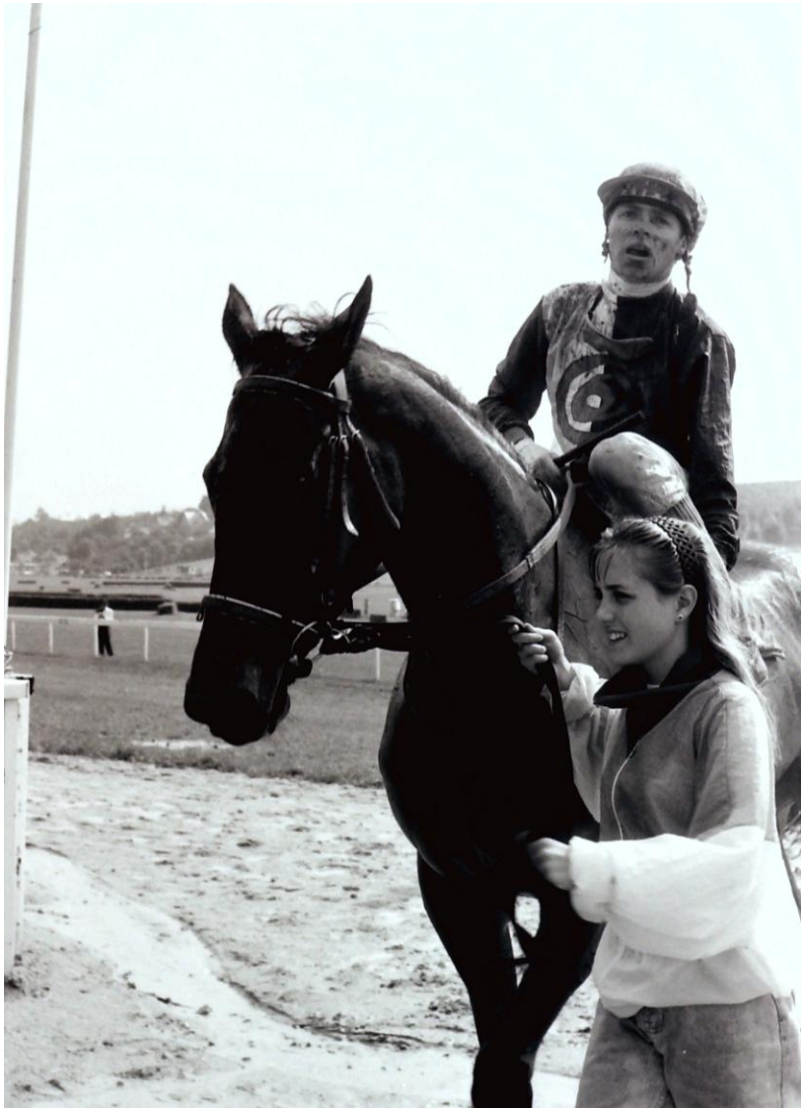

Žokej Jan Demele s klisnou Slavnost, jako vodič Lenka Černocká

Jezdec Vlastimil Pekný, za ním Jan Demele

Skok přes proutěnku – viditelná je konstrukce s motory, které instalovaly překážku na své místo a zpět k bariéře. Nad překážkou David Dlabaja

Amatér František Jasinský, vedle ve slušivé soupravě běžící Jiří Matysík

Ve vedoucí pozici nad překážkou žokej Jan Havlíček, za ním Pavel Peprna

Pravidelně se zde konají golfové turnaje a členy místního klubu jsou zájemci z širokého okolí. V současné době je již v provozu systém závlah, aby byla kvalita povrchu dráhy nezávislá na nepřízni počasí.

Stagnace a další vývoj po roce 1989

Po rozpadu JZD Slušovice po roce 1989 se dostihy pořádaly spíše ze setrvačnosti a podílely se na nich různé pořadatelské subjekty. Po společnosti GRADO, která nedodržela své závazky vůči Jockey Clubu ČR, se ujal organizace Moravský dostihový spolek, který byl založen z iniciativy především majitelů, chovatelů a trenérů z moravské oblasti. Bylo to však jen provizorní řešení, vyvolané krizovým stavem, a proto spolek po jednom roce postoupil svá práva společnosti Turf Rekord a.s., která o pořádání projevila zájem. Uspořádala několik dostihových dnů. Později přeměnila ve společnost S-Media a.s. Ani této společnosti se ale nepodařilo překonat majetkoprávní a jiné obtíže, s nimiž se pořadatelé opakovaně potýkali a situace byla dosti kritická, protože o pozemky projevovaly zájem různé subjekty, spekulanty nevyjímaje a nebyla záruka, že se podaří závodiště udržet.

Obnovení stálého provozu

V roce 2006 se z podnětu dnešních pořadatelů - členů občanského sdružení podařilo částečně obnovit dostihový provoz a především se podařilo vyvolat zájem o další osud dráhy, které hrozil zánik a rozprodej pozemků. Iniciativy se poté chopilo město Slušovice a vykoupilo převážnou část pozemků, případně je dlouhodobě pronajalo. Z popudu starosty Ing. Pavelky byl založen Nadační fond Rozvoj dostihového sportu ve Slušovicích, od sezóny 2011 je pořadatelem dostihů občanské sdružení DOSTIHY SLUŠOVICE, o.s.. Jeho cílem je ve spolupráci s městem Slušovice, Zlínským krajem a sponzory dráhu nejen udržet v provozu, ale postupně ji zdokonalit a technicky vybavit s ohledem na soudobé požadavky turfu. V návaznosti na výše zmíněnou soukromou iniciativu od roku 2006 je, díky městu Slušovice, pravidelný provoz dostihové dráhy obnoven.

Zpět mezi nejlepší

Veškeré budovy však nejsou v majetku města a proto jejich údržbu město nemůže zajišťovat a je odkázáno na benevolenci či iniciativu soukromých majitelů budov. Bylo proto nezbytné základní zázemí vybudovat nezávisle na soukromích majitelích. Instalovali jsme nové ozvučení, v roce 2009 byla za podpory Zlínského kraje vybudována nová, moderní vážnice s odpovídajícím technickým a hygienickým vybavením. Zásadní změnou byla instalace automatického zavlažovacího systému, opět vybudovaného za účinné pomoci Zlínského kraje. V roce 2010 byla zahájena dostavba dalších ustájovacích boxů na zatímní kapacitu 56 boxů, funkčních už od sezóny 2011. Postupně, ovšem v závislosti na finančních možnostech, zlepšujeme kvalitu závodiště i v menších, ale potřebných detailech.

Koně nad mobilní proutěnou překážkou – ve své době unikátní automatizovaný systém

V sedle jezdec Kubík

Doběh překážkového dostihu

V sedle Maura jezdec Knápek

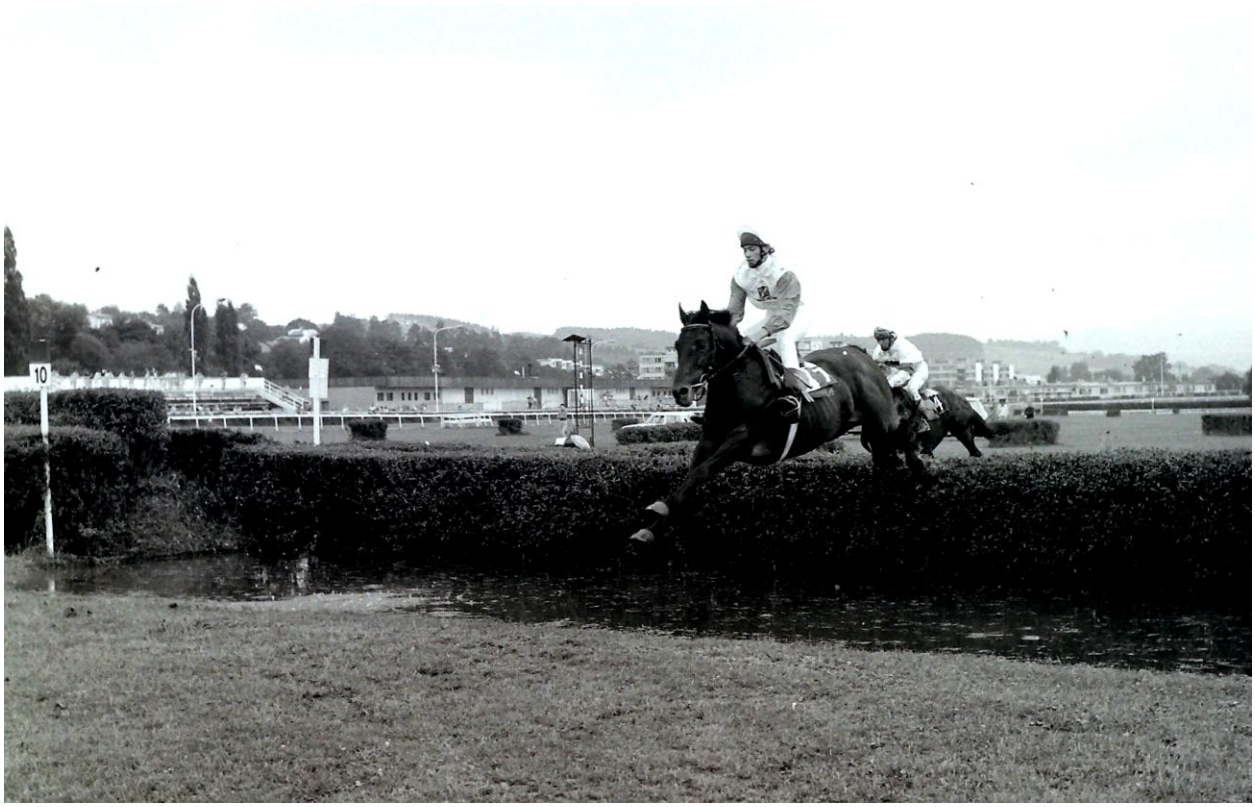

Opět Maur s Knápkem

V sedle Maura tentokrát Vlastimil Pekný

V sedle poněkud maskovaná jezdkyně Moravcová

Z oblouku do cílové roviny – závěrečná fáze dostihu

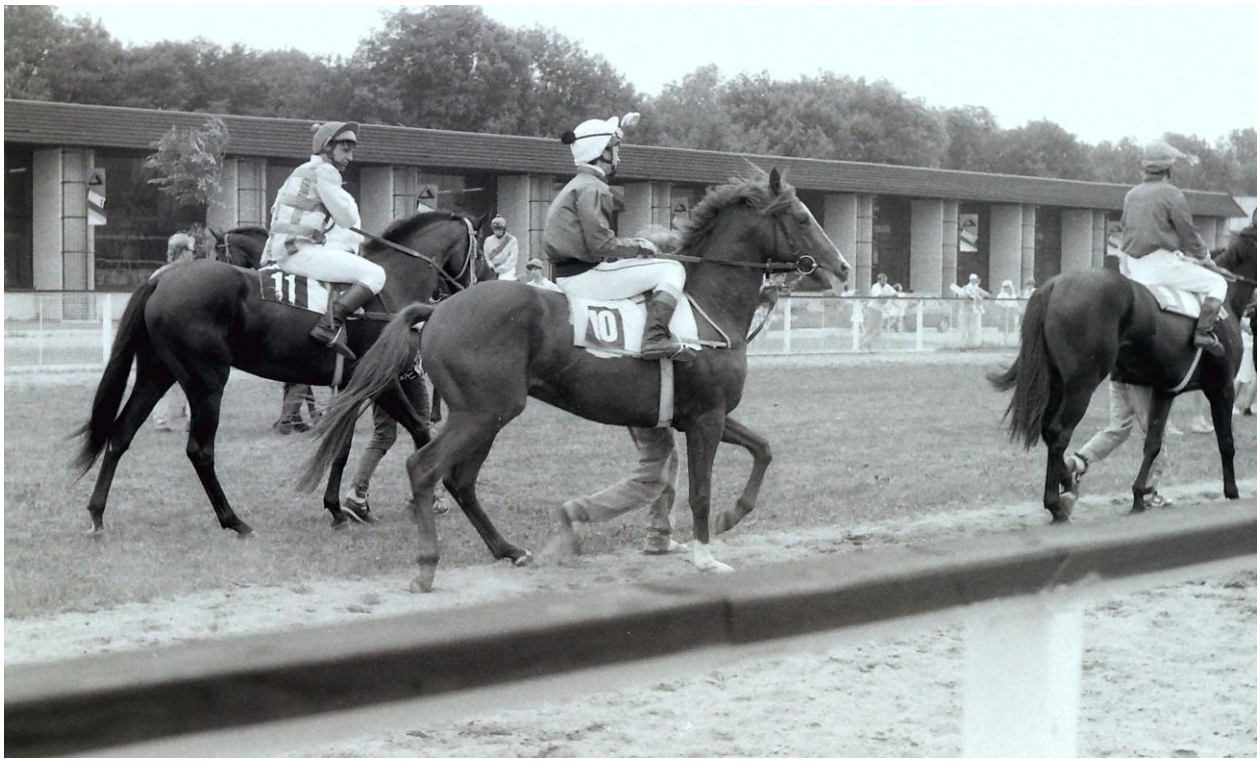

S číslem 11 jezdec Florián

Poněkud dostihem poznamenaní kůň i jezdec Milan Foukal

Opět doběh do cíle okolo Hartingerovy plastiky – v čele Karel Pavka

Na snímku Roman Knápek

Na stupních vítězů zleva Zdeněk Bodlák, Roman Vítek, Jozef Franko a Jan Rája

Zleva jezdec Tůma, za ním Jan Havlíček na koni Very

Studenti SZTŠ Rožnov pod Radhoštěm na exkurzi ve Slušovicích v roce 1982. Čtvrtý zleva klečí budoucí trenér Radek Vraj, v pozadí stavba Sudu.

Cíl klusáckého dostihu – vpravo (nad hřbetem klusáka) známý startér Velké pardubické Ing. Šindler. I zde je patrná rozestavěná budova Sudu. Vítězi blahopřeje pan Eduard Oškera, místopředseda Agrokombinátu

Pro připomenutí zakladatele dostihové dráhy

JZD Agrokombinátu Slušovice

zařazujeme několik dobových snímků

z jiných oblastí jeho bohaté činnosti.

CS-400C

ENGEL

Slušovická dráha má možnost vrátit se mezi špičková závodiště České republiky. Ale cesta to není jednoduchá a levná. Ale nejen tradice, ale i sama existence této krásné dráhy je pro současné i příští pořadatele a příznivce dostihů morálním závazkem a také určitou povinností tuto dráhu nejen zachovat, ale opět ji vrátit na výsluní českého a moravského turfu. Věříme, že společným úsilím se to podaří.

Vzpomínka Doc. Ing. Františka Čuby, CSc.

Na pozemcích dnešní dráhy byly pře válkou vybudovány 2 menší rybníky. V místě dřívějšího močálu provedl melioraci a rybník založil arch. Duben. Zároveň došlo ke zregulování potoka a postavení náhonu na dva mlýny.

K dostihům jsme se dostali fakticky z donucení, tak nám to stanovily nadřízené orgány. Prvním naším koněm byl Azat u trenérky Evy Palyzové, (později přešel k trenérovi Heldovi a pak jej trénoval Ing. Chaloupka) a byl mimořádně úspěšný. Postupně se stav koní zvyšoval, ale úspěchů už tolik nebylo. Nechal jsem si udělat rozbor situace a uvědomil jsem si, že můj bratr Josef měl pravdu, když konstatoval „že každá pohádka musí jednou skončit". Navrhl založit vlastní chov a pro něj také pořídit vlastní dostihovou dráhu. Řízením úseku chovu koní jsem proto pověřil bratra Josefa.

Běhalo se na vizovické dostihové dráze, ta ale našim nároků nevyhovovala, byla krátká s malými a krátkými oblouky. Dnes je na jejím místě průmyslová zóna.

Původně jsme chtěli dráhu postavit při vjezdu do Slušovic od Zlína po pravé straně pod obcí Veselá. Bratr ale namítal, že dráha musí být v obci a má mít charakter jakéhosi přírodního amfiteátru (po vzoru Santa Anity). Lokalizace dráhy do obce ale byla velkým problémem, protože jediným, ale ne docela vhodným místem byl právě bývalý močál se zarostlými kyselými loukami a fotbalovým hřištěm TJ Březová. Chyběla i příjezdová cesta, komunikace na Hrobice a Podkopnou Lhotu vedla dnešní Hřbitovní ulicí.

Přesto jsem se ale nakonec pro toto místo rozhodl a výstavbou jsem pověřil pana Rudolfa Lacigu. Neměli jsme podstatě ani žádný projekt, při tehdejším systému by všechno nesmírně dlouho trvalo, projekt se proto udělal dodatečně. Nepodařilo se nám ale vyjmout ze zemědělského půdního fondu pozemek pod dráhou, protože to při tehdejší legislativě nebylo možné, platilo, že „kde je drn, tam zůstane zemědělská půda!". Musím připomenout, že při budování a projektu dráhy nám velmi pomáhali pan Ing. Václav Chaloupka a jeho manželka, Ing. Eva Chaloupková (určitě si vzpomene, jak třeba sbírala kameny před osetím dráhy).

Jak se postupně budovala vlastní dráha, stavělo se i zázemí – tribuny, přístupové cesty, nákupní centra, Derby centrum (sud). Jen poznámku k příjezdovým cestám: promítl jsem Pavlu Čmolíkovi dokument o stavbě dálnice v Los Angeles, kde stavěli denně kilometr dálnice. Proč by to nešlo u nás? A tak byly všechny asfaltové plochy včetně terénních úprav hotové za osm dní.

MOTOREST

KAUTEX
KEB 10
4

FIATAGRI

SWS
SOFTWARE

KVATRO
OVOCE
ZELENINA
KVATRO
JIŽNÍ
OVOCE

MODERNÍ
SYSTÉM
VÝŽIVY

GTE·73·74
VALVOLINE
VALVOLINE

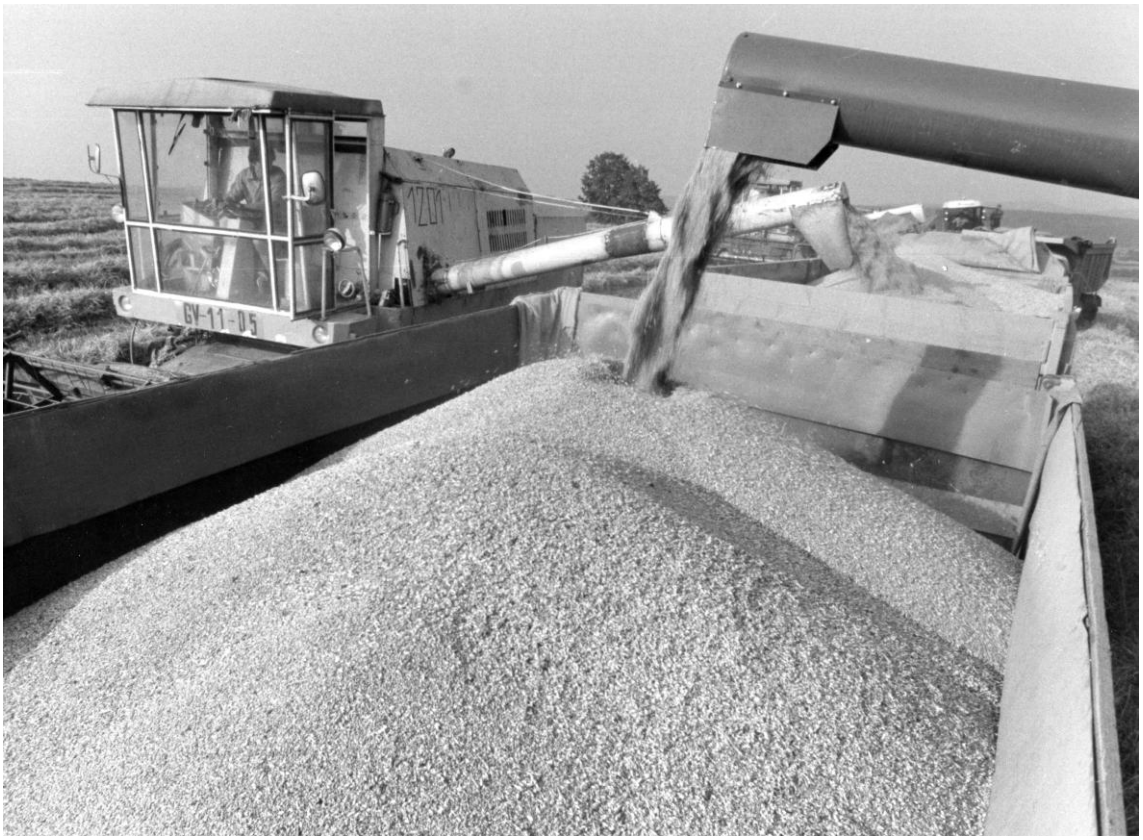
GY-11-05

LAVERDA
E 480
3650 AL

2
KAUTEX

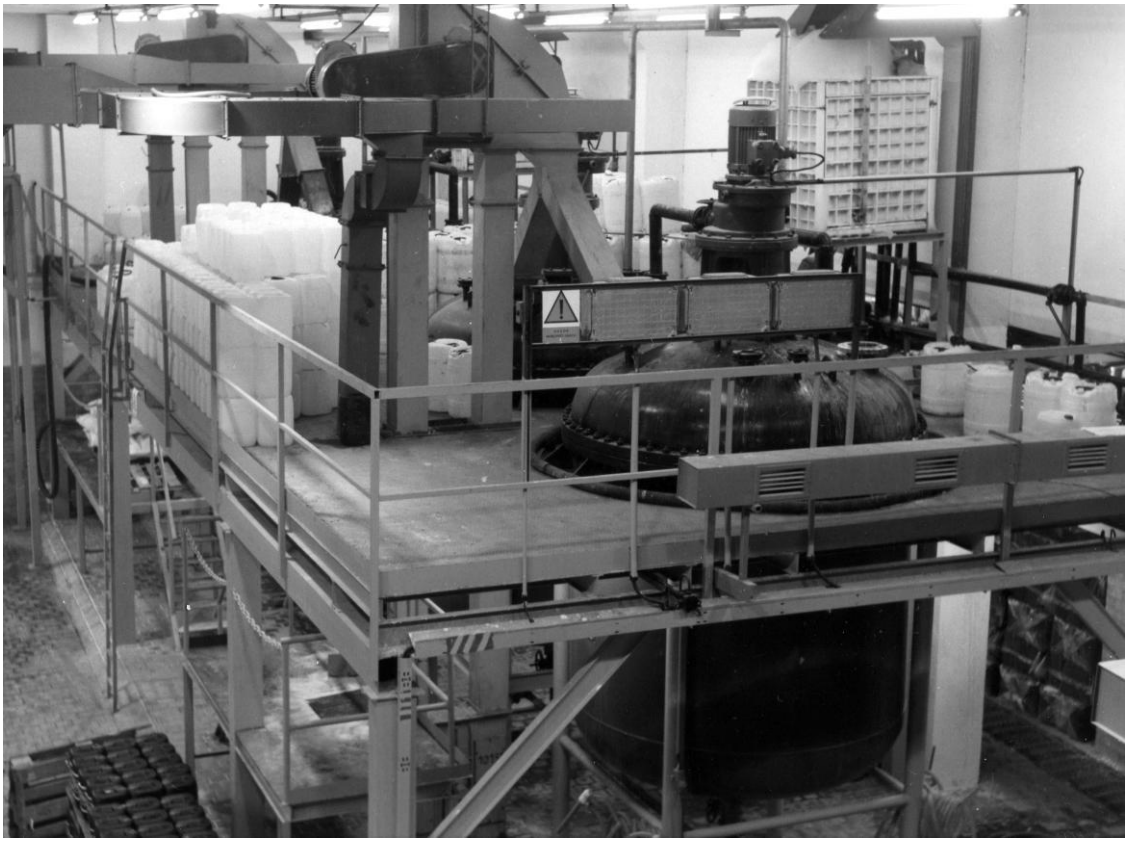

RESTOP

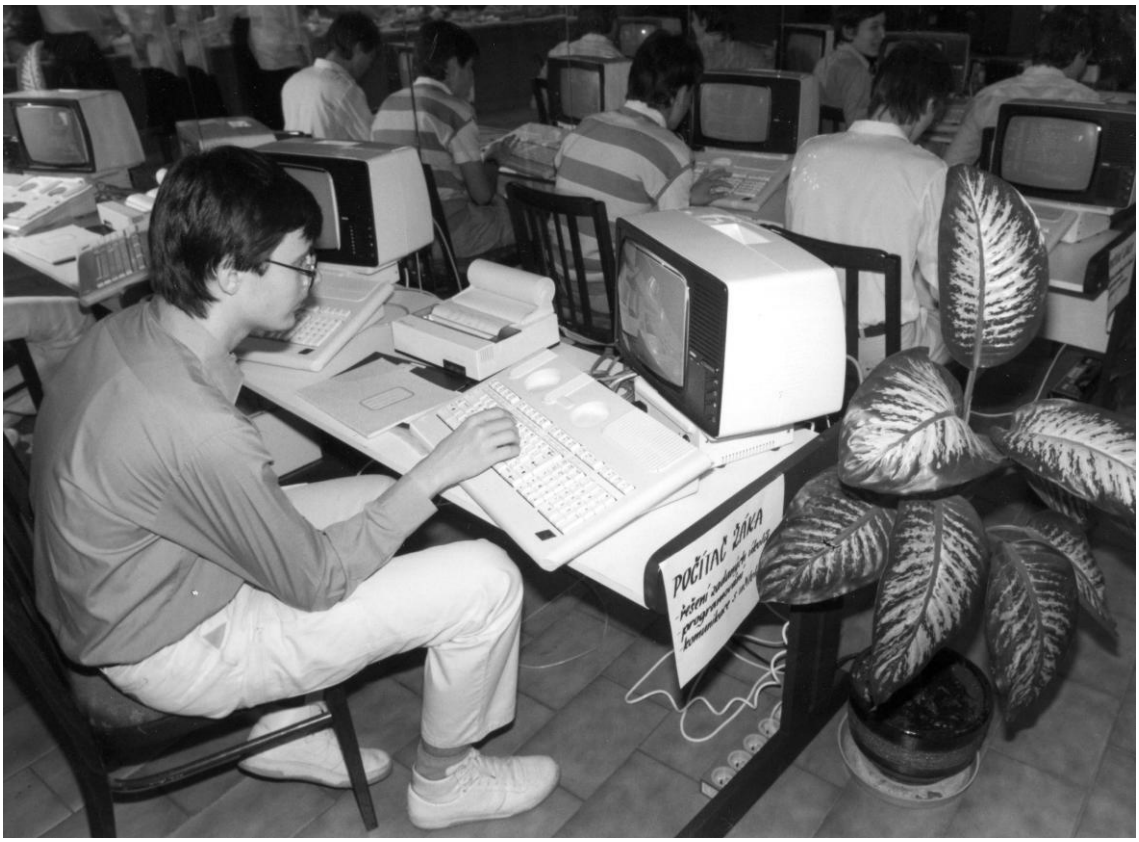
POČÍTAČ ŽIAKA

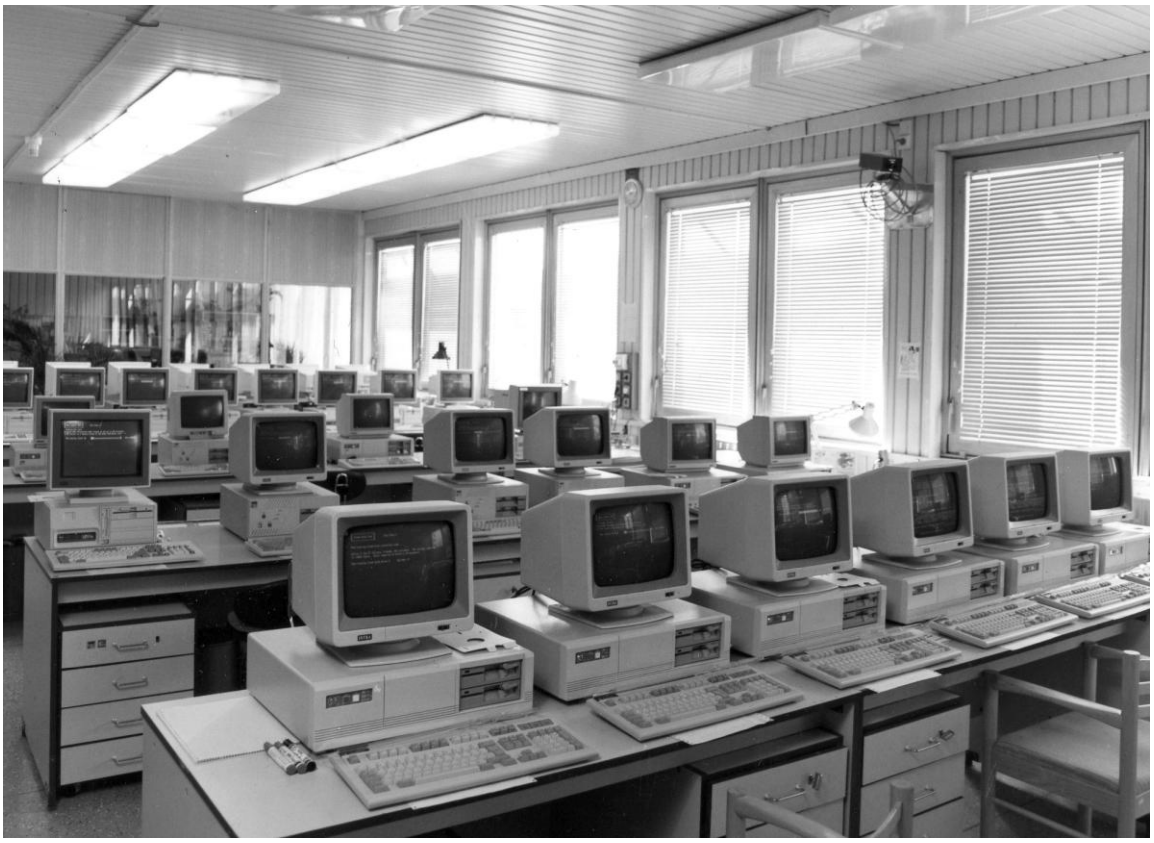

Pokud jde o situování dráhy, původně jsme zamýšleli postavit velké tribuny na protější straně, (počítalo se totiž s délkou dráhy1800 metrů ale to se nepodařilo z výše zmíněných důvodů záboru zemědělské půdy), proto, bohužel, svítí slunce při dostizích proti tribunám. Hlína, která se musela odbagrovat ze svahu, byla použita na klopené oblouky. Dvakrát nás překvapila menší povodeň a hlínu nám spláchla do spodního oblouku. Bratr Josef toho ale využil a nechal udělat z této hlíny „Slušovický stůl".

Osvětlení mělo sloužit pro téměř celoroční provoz klusáků, zavedli jsme zavlažování dráhy dvěma čerpadly, zavedli jsme elektrické vysunování proutěných překážek, kabely pro ozvučení a sázkové terminály byly vedeny v zábradlí, prostě jsme usilovali o to, aby dráha byla moderní. Dráha měla mít (po opuštění záměru 1800 metrů) rovných 1600 metrů. Ale jeden významný pražský dostihový odborník vyměřil dráhu 1 metr od vnějšího okraje dráhy. Dosahovalo se zde vynikajících časů a Dipl. tech. Zdeněk Prášil těmto výkonům ale moc nevěřil a přeměřil dráhu 1 metr od vnitřního okraje dráhy, tedy tak jak to má být. Měla 1470 metrů

Symbolem dráhy se stalo Derby centrum – pověstný obří sud. Dotační titul 5 milionů Kčs nám schválilo tehdejší ONV Gottwaldov. Znamenalo to, že můžeme prostavět 5 milionů, ale svých (!), šlo jen o povolení. Stavbu navrhl Ing. arch. Zelina. Vše bylo nakonec samozřejmě několikanásobně dražší, ale na svou dobu byla tato stavba moderním komplexem služeb pro diváky. I když stavba dráhy nebyla nikdy dokončena, 23. 8. 1981 odstartoval známý filmový režisér Karel Zeman první závod. Chtěli jsme, aby se dostihy postupně staly společenskou událostí, zajímalo nás třeba to, jak chodí personál okolo koní oblečen. Proto jsme požadovali, aby ošetřovatelé i vodiči chodili ve společenském a ne v teniskách a teplácích, proto také měl personál na oblek jednou za rok nárok. Zkrátka, zajímaly nás i zdánlivé detaily.

Plány ale byly větší, než je dnešní realita. Tribuny měly být kryté, nákupní centra měla mít celoroční provoz. A centra také až do konce fungovala. Dostihová dráha měla však i širší význam. Konaly jsme výstavy dobytka, domácího zvířectva, květin, dožínky, pořádaly se různé sportovní akce, do Slušovic jezdilo průměrně 32 autobusů na exkurze a nákupy, o osobních autech nemluvě. Ale to už je jiná kapitola…

Návštěvnost předčila očekávání, nedovedete si představit to množství uzenin a chleba, zásoboval nás celý okres.

NOSITEL ŘÁDU PRÁCE

DESET LET DOSTIHOVÉHO SPORTU

1975 - 1984

Počet diváků na dostizích ve Slušovicích

23. 8. 1981	14 700
28. 4. 1982	14 400
23. 5. 1982	17 300
4. 7. 1982	6 300
15. 8. 1982	22 300
12. 9. 1982	25 000
Celkem v roce 1982	**85 300, průměr 17 600**
17. 4. 1983	22 500
22. 5. 1983	27 600
3. 7. 1983	32 400
14. 8. 1983	33 100
11. 9. 1983	26 000
Celkem v roce 1983	**141 600, průměr 28 320**
22. 4. 1984	28 600
20. 5. 1984	43 600
15. 7. 1984	32 500
12. 8. 1984	28 400
23. 7. 1984	29 100
Celkem v roce 1984	**162 200, průměr 32 440**
28. 4. 1985	18 400
19. 5. 1985	18 500
14. 7. 1985	46 100

Z HISTORIE SLUŠOVICKÉHO DOSTIHOVÉHO SPORTU

Dostihová stáj JZD Slušovice vznikla v roce 1975. Měla tři koně. Hnědka Ince a polokrevná Laba byly v tréninku u trenéra E. Pindura v Kunovicích a tříletý Azat importovaný ze SSSR byl svěřen Evě Palyzové do Lysé nad Labem. Koně startovali 23krát a získali tři vítězství a deset dalších bodovaných míst, odměněných dotací 41 tisíc Kčs. Nejlepší byl tříletý Azat. Ze 13 startů byl dvakrát první.

V roce 1976 angažovalo JZD Slušovice za trenéra žokeje Františka Helda. Měl čtyři koně — Azata, Kozmose, Oxforda a Mohameda. Startovali 32krát, z toho devětkrát vítězně, z toho osmkrát Azat.

V následujícím roce se stáj rozrostla na osm koní, kteří pod vedením Fr. Helda absolvovali 44 startů. Z pětiletého Azata se stal špičkový překážkový kůň. Své kvality prokázal osmi vítězstvími a dvěma druhými místy z deseti startů. Zvítězil mimo jiné ve Velké pražské speeplechase a stal se prvním vítězem Velké slušovické, pořádané 3. září 1977 na vlastní dráze JZD Slušovice ve Vizovicích při jejím uvedení do provozu.

Rok 1978 přinesl další skvělé úspěchy. Slušovická stáj čítala 18 koní, kteří startovali 54krát, z toho 12krát vítězně. Ze SSSR byl imporován tříletý hnědák Beller, který připravil obrovskou radost domácím a šok dostihové veřejnosti, neboť v neděli 25. června s jezdcem Klučkou zvítězil v Čs. derby. Z vyhraných dotací roku, které činily 342 850 Kčs, činil Bellerův podíl téměř polovinu — 160 050 Kčs.

O rok později slušovická stáj rostla spíše kvantitativně než kvalitou. Nedosáhla žádných skvělých vítězství, i když jich bylo celkem 14 a stáj obsadila 4. místo v ČSSR. Měřítkem kvality je výška dotací — a ty byly o 140 tisíc nižší než před rokem. Ve slušovických barvách (bílý dres s červenými švy na rukávech a se znakem JZD na prsou) jezdili V. Pekný, V. Knápek, a F. Zlatník. Podle získaných dotací byl nejlepším koněm stáje Mohamed. Největším úspěchem bylo jeho vítězství ve Velké ceně osvobození Bratislavy. Ze čtyř startů třikrát zvítězil Titan. Na popularitě získaly tři dostihové mítinky na dráze ve Vizovicích.

V roce 1980 měla stáj — stejně jako předtím — dvacet koní. Ve funkci trenéra vystřídal F. Helda Blahoslav Lichevník. Ze 73 startů získala stáj 12 vítězství, dotace byly jen o málo vyšší než v předchozí sezóně. Důležitou historickou událostí však bylo zahájení vlastního chovu anglického plnokrevníka na farmě ve Vizovicích. Základ tvořili hlavně mladí koně s velmi dobrými rodokmeny z Napajedel a importovaní plnokrevnici sovětského původu. Nejúspěšnějším dostihovým koněm byla šestiletá Artemis, kterou jezdec V. Pekný dvakrát dovedl k vítězství. Ukázalo se také, že vizovická dráha nestačí nárokům prvotřídního dostihového sportu, protože byla krátká a měla nebezpečné oblouky, ve kterých nebyla nouze o pády. Proto bylo rozhodnuto vybudovat nový areál ve Slušovicích.

Kvalitativní i kvantitativní skok zaznamenal slušovický dostihový sport rokem 1981. Trenérského žezla se ujal mistr sportu žokej a trenér Václav Chaloupka — čtyřnásobný vítěz Velké pardubické, ozdobený více než stem vítězství v překážkových a rovinových dostizích.

Stáj se rozrostla na 48 koní. Startovali 267krát a vavříny vítězství si odnesli 35krát. V pořadí stájí ze 13. místa postoupily Slušovice na třetí, dotace se zvýšily čtyřikrát. Nejlepším koněm sezóny podle vyhraných dotací byla dvouletá Hexa. Ve Vizovicích se konaly dvě dostihové neděle, ale událostí sezóny bylo otevření nového areálu na mokřinatém terénu na Rovnici ve Slušovicích. Neuvěřitelným tempem a úsilím byl za necelý rok uveden do provozu areál, jehož hodnotu a oblibu oceňují desítky tisíc návštěvníků stále víc a který se stává důstojným stánkem dostihového sportu pro Moravu i celou republiku.

V roce 1982 dotace z vyhraných umístění překročily milión Kčs. Nejúspěšnějším koněm byl tříletý Flit. V Čs. derby i St. Leger byl druhý, vyhrál 144 400 Kčs a obsadil osmé místo mezi koňmi v ČSSR. Flit zvítězil dvakrát, další k celkovému počtu 38 prvních míst přidali hlavně Romaneta, Frau Marlen, Akva a Jawan.

V roce 1983 dostihová stáj čítala 66 koní. Byli rozděleni do dvou trenérských úseků. Vedle Václava Chaloupky působil jako trenér Kamil Kuchovský. Stáj získala 40 vítězství a v celkovém hodnocení v ČSSR postoupila na druhé místo za PP Šamorín. Nejúspěšnějším koněm byla Japa — vítězka klasického dostihu Memoriálu ing. B. Fichoty, Memoriálu Rudolfa Deyla a dalších významných dostihů, která přispěla k zisku 128 000 Kčs. Skvělého úspěchu dosáhl i Jawan druhým místem ve Velké pardubické. Byl to i velký úspěch jeho jezdce J. Štohanzla. Trenérské umění V. Chaloupky a jeho příklad přispěly k tomu, že v tabulkách jezdců se na předních místech objevují i slušovičtí: V. Pekný na druhém místě na překážkách a B. Chudyba na třetím (stejně jako v roce 1982) v rovinových dostizích.

Do roku 1984 vstoupila dostihová stáj s 66 koňmi. Kamila Kuchovského vystřídal v roli trenéra jednoho úseku Polák magistr Piotr Czarniecki. Přivezl si i podkováře a pracovního jezdce Bogdana Chrzanovského. Trenér Czarniecki přinesl do našeho turfu polské zkušenosti i tréninkové metody a přivedl i přední polské žokeje. Získal cenné úspěchy doma i v zahraničí. Nejvíce radosti mu přinesla Creace vítězstvím v Ceně Hřebčína Napajedla v Chuchli, druhým místem v Ceně Prahy na mítinku socialistických zemí v Berlíně a vítězstvím v Drážďanech. Byla nejúspěšnějším koněm stáje v roce 1984, ale zaskvěl se i Lokaj vítězstvím ve Velké květnové ceně deníku Práce a překážkové dostihy doma i Vídni vyhrávala Akva.

Trenéru ing. Václavu Chaloupkovi nejvíc radosti způsobili Bosorka, Frau Marlen, Bekor i Azat, který na závěr své kariéry dokázal několikrát se umístit, zvítězit v Pardubicích a kvalifikovat se do Velké. Jawanovo třetí místo v tomto nejtěžším překážkovém dostihu kontinentu bylo úspěchem, když přešel bez úhony Taxis, za kterým zůstalo jedenáct účastníků, a smůlou, protože upadl na jeho prodloužené části.

Beller

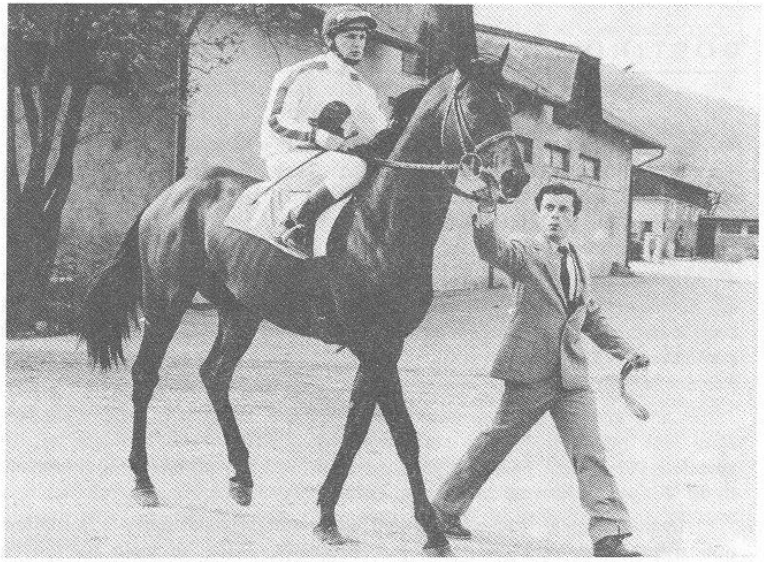

Flit

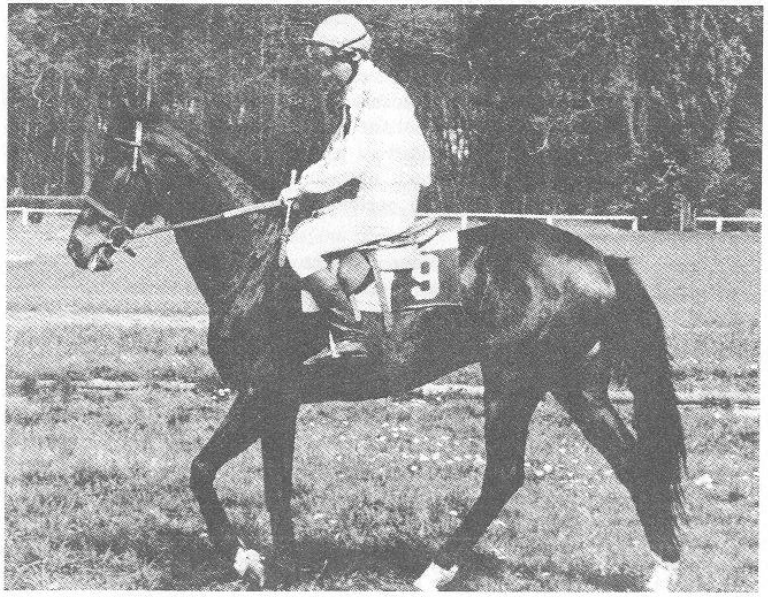

Jawan

DOSTIHOVÝ AREÁL JZD SLUŠOVICE

Své první dostihy konalo JZD Slušovice v sobotu 3. září 1977 na provizorně připravené dráze ve Vizovicích. Protože byly úspěšné, staly se tradicí a v následujících dvou letech se konaly vždy třikrát. Rostl počet i kvalita zúčastněných koní i jezdců, zvyšovala se i obliba u diváků ze širokého okolí.

Ukázalo se však, že dráha nevyhovuje: Byla úzká, krátká a měla krátké, nebezpečné oblouky. Například v Ceně Podřevnicka — steeplechase na 3400 metrů upadlo v zatáčkách sedm koní. Proto bylo na podzim roku 1980 rozhodnuto vybudovat kvalitní dostihový areál na močálovém pozemku Rovnice ve Slušovicích.

S přípravnými pracemi bylo započato ještě na podzim roku 1980. Sezónu 1981 začala slušovická stáj ještě dvěma dostihovými nedělemi ve Vizovicích (19. dubna a 21. června), ale v neděli 23. srpna národní umělec Karel Zeman slavnostně odstartoval první dostih na nové dráze.

Původní projekt počítal s délkou oválu kolem 1800 metrů a s umístěním tribun a objektů na svahu pod Březovou. Běhat se mělo na pravou ruku. Protože však vynětí potřebné půdy ze zemědělského fondu by bylo komplikované a zdlouhavé, projekt byl změněn a postupně byl areál budován do dnešní podoby — i když ani ta není definitivní.

Zkušenosti domácích odborníků i dalších pracovníků dostihového sportu, poznatky z domácích drah i ze zahraničí a v neposlední řadě i jasné pojetí dostihového sportu, sice odlišné od domácích tradic, ale vycházející ze sociálního programu družstva i ze zahraničních trendů, vedly k vybudování vlastní dráhy i ostatních objektů, které umožňují pořádat kvalitní dostihy všech typů v rychlé posloupnosti, jejich přehledné sledování i důkladnou organizaci.

Základní ovál dráhy pro rovinové dostihy měří 1470 metrů. Má klopené oblouky, které umožňují běhat rychle a bezpečně. Celková šířka dráhy je 23 metry, z toho tři metry vnějšího obvodu jsou pískové, zbytek travnatý. Pískový pás slouží k tréninku, travnatý k vlastním dostihům. Původně byl podklad dráhy jílovitý a osetý travou. Protože za mokra byl jílovitý podklad pro dostihy nevhodný, byl pokryt vrstvou písku. Ani ten však nevyhovoval, a tak v roce 1983 byla celá plocha navezena vrstvou humusu a znova oseta. Proto je dnes povrch pružný, rychlý a má přitom barvu klasického turfu.

Na vnitřní ploše dráhy jsou rozmístěny kursy překážkových dostihů a 16 překážek, přes které koně přeskakují. Skoky jsou zásadně projektovány tak, aby kůň při nájezdu viděl celou překážku a za ní aby na něho nečekala žádná „zrada", aby je mohl absolvovat v rychlém tempu a s chutí. Proto se při slušovických překážkových dostizích dociluje velmi rychlých časů a objevuje se nepatrné množství pádů a zranění.

V obou rozích vnitřní dráhy jsou jezírka, která odvádějí vodu z původní mokřiny. Jsou pěkná i na pohled.

Hlediště má charakter amfiteátru a umožňuje sledovat dostihy ze všech stran. Známý polský žokej Miki Melnicki ho přirovnal k dostihovému závodišti v německém Baden Badenu. V současné době je v hledišti asi osm tisíc míst k sezení, ale po obvodu a na březovské stráni se umístí daleko víc diváků. Zatím nejvíce jich přišlo na květnovou Cenu míru v roce 1984 — 43 600 osob — a ani deštivá neděle 15. července nezabránila, aby jich přišlo plných 32 a půl tisíce. Cílem je, aby při dostizích mohlo sedět 20 tisíc diváků.

Dominantou dostihového areálu je budova nazvaná Derby centrum. Vážnice se sociálním zařízením a společenskými místnostmi je určena pro jezdce, trenéry a majitele dostihových koní. Nedaleko od závodiště jsou stáje pro dostihové koně JZD Slušovice a pro koně hostujících stájí.

Velké množství návštěvníků vyžaduje i náležité služby. Proto je v areálu asi sto prodejních stánků zajišťujících stravování a občerstvení. Parkoviště jsou schopna pojmout deset tisíc vozidel, zdokonaluje se i sociální zařízení.

Je přirozené, že dostihy pořádané zemědělským podnikem se využívají i k propagaci zemědělství. Proto při každé dostihové neděli návštěvníci mohou vidět výstavu hospodářských zvířat a zemědělské techniky.

Bohatý rámcový program je věnován svazarmovským sportovcům, módním přehlídkám, výstavám květin a domácího zvířectva i prodeji zajímavého zboží.

Dostihový areál slouží po celý rok. Znají jej účastníci atraktivních úseků automobilových soutěží Valašská zima a Barum rallye, konají se zde okresní dožínky a trhy. V roce 1984 se zde konalo mezinárodní mistrovství ČSSR v rybolovné technice, krajský přebor ve výcviku služebních psů a v objektech textilních hal, které nahradí pavilónové objekty, se konal první festival mikroelektroniky okresu Gottwaldov.

Areál slouží některým útvarům a provozům JZD Slušovice a denně sem přijíždějí turisté, kteří absolvují exkurzi po JZD, ale i takoví, kteří jedou po blízkých trasách.